A°. 1832. N°. 7.

ZONDAG DEN 22sten JANUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Secretarij van het Gemeente Bestuur.

Ingevolge art. 2 van het Reglement der Schutterij, worden bij dezen opgeroepen, alle manspersonen, dewelke hun 16de jaar hebben bereikt, en het 17de zijn ingetreden, alsmede die, welke in den gepasseerden jare uit Europa en van elders in deze Stad zijn aangekomen, zoo ook dezulken, van welke de redenen tot provisionele bevrijding van dienst thans opgehouden hebben te bestaan, om te compareren aan de Hoofdwacht van voornoemde Schutterij, op Maandag den 23sten Januarij, des morgens om 8 uren, ten einde volgens het voormelde Reglement, door eene Commissie uit den Krijgsraad, bij de Schutterij te worden ingelijfd.

Zullende tegen de non-comparanten, worden geprocedeerd, conform art. 5, 72, 73, 74 en 124 van meergemeld Reglement.

Luidende Artikel 5 aldus:

Er zullen drie oproepingen geschieden, en wel van acht tot acht dagen. — Zij, die bij de eerste oproeping tot den Schutterlijken dienst afwezig blijven, zullen verbeuren eene boete van ƒ 50. S. Ct., indien zij geene wettige redenen daarvoor geven bij de tweede oproeping.

Voor de tweede maal opgeroepen zijnde, en al nog achterblijvende, zal de voormelde boete worden verdubbeld, bij aldien zij geene wettige reden inbrengen bij de derde oproeping.

Ten derde male opgeroepen en achtergebleven zijnde, zonder wettige reden, dewelke het achterblijven volkomen wettigt, zal zulks als onwilligheid aangemerkt en met geldboete of gevangenis gestraft worden: de geldboete niet minder dan ƒ500. en deze boete, even als de twee vorigen, te voldoen of in te vorderen op de wijze als in art. 72. 73. 74. en 121 is omschreven, en de gevangenis niet minder dan zes weken, onverminderd zoodanige andere constringerende maatregelen, als de Gouverneur dezer Kolonie, zal vermeenen te moeten nemen.

Ouders zijn voor hunne minderjarige Zonen, en Voogden voor hunne Pupillen aansprakelijk voor de boeten in dit artikel vermeld.

De President van het Gemeente Bestuur,
Bij deszelfs absentie,
De fung. Eerste Wethouder,
N. BOX.

Derde en laatste Oproeping.

De President van het Gemeente Bestuur der kolonie *Suriname*, brengt bij dezen ter kennisse van het Algemeen, dat de Lijsten, bevattende alle personen, dewelke ter betaling van Contributie voor de Schutterij, over het loopende jaar zijn aangeslagen, van heden tot ultimo dezer maand, bij den Kapitein Kwartiermeester H. BENJAMINS, ter *visie* van de daarbij belanghebbenden zijn liggende; — kunnende de zoodanigen, dewelke vermeenen mogten te hoog te zijn aangeslagen, zich deswegens tot den *laatsten* dezer maand, in geschrifte aan de Commissie van Doleantie adresseren, van dewelke door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal *a. i.*, bij Schutterij-Order, dd 23 December a°. p°. No. 16, zijn benoemd:

Tot *Voorzitter*: den Gemeente Raad O. EIJLERS; — en

Tot *Leden*: de Kapitein der Schutterij J. HELB, zoo mede de Heeren B. A. COHEN en H. P. VAN MARK.

Zullende de functien van *Secretaris* bij dezelve Commissie worden waargenomen door den Kapitein Kwartiermeester van gezegde Schutterij.

Paramaribo den 20 Januarij 1832.

De President voornoemd,
L. B. SLENGARDE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, 22 *November*. Het besluit van de gevolmagtigden der vijf mogendheden, in conferentie te Londen vereenigd, om hunnen wil in plaats te stellen van het regt, en aan vorst *Leopold*, als Koning der Belgen, zoogenaamde vredes-artikelen te waarborgen, welke hier te lande als onregtmatig worden beschouwd, is gewisselijk te dezer stede in 't zekere bekend geweest, toen Z. E. de minister van financien, namens Z. M. den Koning, op gisteren in de tweede kamer der Staten-generaal een ontwerp van wet heeft voorgedragen, ten einde Z. M. in staat te stellen, om den wettigen tegenstand, voor de eer en onafhankelijkheid des lands, vol te houden. De boodschap des Konings, ten geleide van het ontwerp, op gisteren gedagteekend, behelst het navolgende:

»De openingen, welke onlangs aan uwe vergadering, onzentwege, gegeven zijn, zullen U Ed. Mog. hebben doen deelen in de overtuiging, dat de stand der onderhandelingen, tot regeling der voorwaarden van scheiding tusschen Holland en Belgie, nog geen genoegzaam uitzigt geeft op het zeer spoedig daarstellen eener schikking, bestaanbaar met de belangen, de eer en onafhankelijkheid van Nederland.

»Hoe smartelijk het voor ons ook zij, onze getrouwe onderdanen tot nieuwe opofferingen te roepen, zoo mogen wij, bij zulk eene overtuiging, niet denken aan eenige vermindering der buitengewone krachten, welke, tot handhaving van 's Lands regten, door de natie met de loffelijkste bereidwilligheid zijn daargesteld, en met voortdurende geestdrift aan het vaderland gewijd worden; zij zelve geeft ons het voorbeeld eener waardige navolging van de edele standvastigheid der voorvaderen, en dan kan ons besluit, bij het herdenken aan den *eersten Willem*, en even als hij, ons vertrouwen stellende op den Almagtigen God, niet twijfelachtig zijn." (*Haarl. C.*)

BELGIE.

BRUSSEL, 2 *November*. Van uit eene goede bron weten wij, dat de voornaamste beweegredenen van de niet aanneming der 24 artikelen door Koning *Willem*, de volgende zijn:

1°. Dat het deel van Limburg, aan den Koning van Holland gegeven, in ruiling van het gedeelte van Luxemburg dat aan Belgie is gegeven, onvoldoende is.

2°. Dat de schuld kwalijk verdeeld is: Belgie moet er een grooter deel van dragen.

3°. Dat de 24 artikelen geen genoegzamen waarborg geven voor de nakoming van het vredes-tractaat van de zijde van Belgie.

Koning *Willem* heeft verklaard, dat hij nimmer in het minst van deze punten zou afwijken.

Den 10 November. Wij lezen met verwondering, in het dagblad *l'Industrie*, de navolgende daadzaak, welke wij ons beijvigen mede te deelen, ten einde inlichtingen uit te lokken. »Het kapittel van Mechelen had den abt *Stercke*, oud. pastoor der Lieve-Vrouwe-Kerk te Antwerpen, als kandidaat tot het aartsbisdom van Mechelen voorgesteld. Maar Rome verwerpt dien kandidaat, omdat hij slechts door het kapittel is voorgesteld, en dat de Heil. Vader verklaart alleen den Koning der Nederlanden te erkennen.

— De vermaarde londensche bankier *Rottschild* is alhier aangekomen.

— Een buitengewone *Courier* van Londen kondigt stellig aan, dat de ziekte, welke te Sunderland is uitgebarsten, geenszins de Aziatische Cholera of braakloop is. Het fransch ministerie heeft desniettegenstaande last gegeven, om alle schepen, welke uit de havens benoorden Yarmouth komen, aan eene quarantaine te onderwerpen. (*Bred. Courant.*)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 21 *November*. Een onzer geachte dagbladen deelt het volgende berigt mede, gedagteekend van de pruissische grenzen, 12 November. [dat is drie dagen vóór het teekenen van het tractaat tusschen de gevolmagtigden der vijf mogendheden en den belgischen gezant te Londen]

»In Berlijn moet men niet geheel tevreden zijn met de besluiten der londensche conferentie, en zich verstoord hebben betoond over de stellige wijze, waarop de 24 artikelen den Koning van Holland worden opgedrongen, en men hem met zijne tot opstand overgeslagene onderdanen op eene en dezelfde lijn plaatst. Men wenschte in Berlijn wel eene vreedzame en spoedige beslissing van het belgische twistpunt, doch niet anders dan met in achtneming van de welvoegelijkheid jegens den wettigen souverein der Nederlanden, welke door de naauwste bloedverwantschap aan onze koninklijke familie verbonden is.

»De stap is nu eenmaal gedaan, en men kan er, zonder zich zelven te logenstraffen, niet op terug komen. Meer dan zwijgen en de strengste werkeloosheid heeft intusschen de conferentie in geen geval van den kant van het berlijnsche kabinet te wachten; want men kan op de stelligste wijze verzekeren, dat Pruissen zich tot geene, ook maar in schijn, vijandige demonstratie tegen den Koning van Holland zal laten vinden.

»Wat, onder dusdanige omstandigheden, de londensche conferentie door haar eenigzins schamper ultimatum gewonnen heeft, is moeijelijk te bevroeden. Van welken kant kunnen, bij het gevorderde jaargetijde, werkelijke dwangmiddelen tegen Holland worden aangegrepen, indien Pruissen en Frankrijk niet geroepen worden, om dezelve te voltrekken? Hoe weinig laatstgenoemd Rijk, bij het algemeen jegens de Franschen heerschend mistrouwen, daartoe geschikt is, behoeft naauwelijks vermeld te worden. Pruissen zal zich nimmer daartoe laten overhalen. Dus blijft het alleen aan Engeland, om de executie tegen Holland ten uitvoer te brengen, in gevalle het haagsche kabinet het voorgeschrevene vredes-tractaat mogt afwijzen en de vijandelijkheden tegen de Belgen weder hervatten. De conferentie heeft de engelsche regering daartoe verzocht, en van dezelve de toezegging ontvangen, dat aan hare besluiten klem zoude worden bijgezet. Doch ieder weet, hoe vruchteloos de tijdelijke verschijning van een engelsch eskader op de kust van Walcheren geweest is.

»In de eerste plaats moet men opmerken, dat het jaargetijde voor eene zeeexpeditie niet meer gunstig, het naderen tot de hollandsche kust bij de in het na-

jaar heerschende stormen ten uiterste bezwaarlijk, en het inloopen in de Schelde bijna onmogelijk is, wanneer ergens maatregelen tot tegenweer genomen zijn. En deze bestaan er in grooten omvang. — Ten tweede is het kabinet van 's Gravenhage te omzigtig, om zich en zijne vrienden door eene onvoorzigtigheid in verlegenheid te brengen, en de vijandelijkheden op een oogenblik te beginnen, waarop een snel ontworpen en tot stand gebragt staatstuk de aan hetzelve bevriende mogendheden met de verklaarde vijanden der wettige regten in vereeniging houdt, en dezelve om zoo te zeggen solidair verpligt, om beschikkingen goed te keuren, welke zij zelven noch eerbiedigen noch billijken kunnen

»De vijandelijkheden thans aan te vangen, zoude dus onverstandig zijn, en tijd winnen blijft het zekerste middel, om zich zonder gevaar aan de londensche bepalingen te onttrekken; hiertoe schijnt Koning *Willem* vastelijk te hebben besloten. Hij zal de vijandelijkheden niet aanvangen, maar ook niets doen, hetwelk de londensche conferentie zoude kunnen bevredigen, en de veiligheid, die voor de Belgen zoo noodzakelijk geworden is, zoude kunnen waarborgen.

»Alzoo heeft het londensche ultimatum nog niet het zegel op den vrede gedrukt, en de betrekkingen naauwelijks veranderd. In Berlijn moet men dezen stand van zaken wel is waar betreuren, maar het, in de tegenwoordige omstandigheden, voor onstaatkundig houden, in denzelven verandering te willen maken, zoo lang de wensch des Konings van Holland zich daarmede niet vereenigt." (*Haarl. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

De ondergeteekende voornemens zijnde met deszelfs Echtgenoot en Kind de Kolonie te verlaten, roept bij dezen op, alle de genen, die iets van hem te vorderen hebben, om, zoo spoedig mogelijk voldoening te komen erlangen, — terwijl hij zijne Debiteuren uitnoodigt, het hem verschuldigde ter voorkoming van onaangenaamheden, in tijds te willen aanzuiveren.

Hij biedt voorts deszelfs overig zijnde Winkelwaren op zeer favorabele condition en tegen civile prijzen bij partijen, te koop aan; alsmede eene Phaëton, Paard en Tuigen.

Paramaribo den 9 *Januarij* 1832.
J. VAN GELDER Hz.

De ondergeteekende, voornemens zijnde voor eenen korten tijd de Kolonie te verlaten, biedt als gemagtigde van J. BRONKHORST Jr., tot verminderde prijzen à contant te koop aan, diverse Winkelwaren, bestaande in: Rode- Madera- Rijn- en Muscaatwijn, Bier in oxhoofden en tonnen, fijne Liqueuren, Stukgoederen, Venetiaansche en ordinaire Vloerkleeden, Schotsche Loopers, Hoeden, Schoenen, Koussen, Verfwaren en Aardewerk.

Voorts roept hij een ieder op, die van hem of van J. BRONKHORST Jr. eenige vorderingen heeft, om na accoord bevinding betaling te erlangen, en verzoekt vriendelijk die aan hun verschuldigd zijn, betaling te presteeren.

Paramaribo den 20 *Januarij* 1832.
M. BRONKHORST.

Van de Plantagie *Killenstein*, kunnen geleverd worden, eetbare *TAIJERS.*— Adres ten Kantore van.
C. L. WEISSENBRUCH.

Leverantie van boomrijpe *BANANNEN*, ad 24 Centen per bos, wordt door de ondergeteekende aangeboden: van de Plantagien *Leliendaal*, *Marienbosch*, *Berlijn*, *Ponthieu* en *Maria Petronella.*

Paramaribo den 21 *Januarij* 1832.
L. T H IJ M qq. c. s.

De ondergeteekende zal naar het Nederdistrict *Nickerie* overvoeren: de Negerin FRANCINA en haar Kind HEINTJE; aankomende den Boedel F. A. KUHN.

Paramaribo den 18 *Januarij* 1832.
D. BOONEN

CLEMENS BORUWKA vertrekt.

Mengelwerk.

Het is eene onweerlegbare proefondervindelijke waarheid dat deze stad in een ongezond klimaat, tevens eene ongezonde ligging heeft, — de grond waarop zij gebouwd is, bestaat uit eene natuurlijke door de zee aangespoelde zand- en schulp rits (bank) waarvan de schulplagen aan de lijzijde van wind, en stroom van het westen naar het oosten opwaards loopen, even eens zoo als zich ook nog tegenwoordig de buiten de kust gelegene banken formeren, — verplaatsende zich bestendig meer westwaards, terwijl zij aan de oost zijde merkbaar afnemen. — De bank op welke *Paramaribo* gebouwd is, bestaat hoofdzakelijk uit zeezand, gruiszand en schulpen, — waarvan de boven oppervlakte met vruchtbare klei, en tuinaarde, met dierlijk gelei, en onderscheidene plantaardige stoffen (humus) enz: vermengt is, zoo dat deze rits over deszelfs geheel beschouwd, een ongelijksoortig ligchaam (*corpus heterogeneum*) uitmaakt, terwijl de ondergrond de natuurlijke eigenschap heeft het water spoedig op te nemen, van daar dat die plaatsen dezer stad welke hoog boven peil der rivier liggen, het water niet alleen gemakkelijk lozen, maar hetzelve daarenboven met eene zekere graagte inslurpen, en spoedig weder in den dampkring verdwijnen doen, daarbij zijn lage plaatsen dezer stad altoos zacht en moerassig, door dien behalve regen water, het rivier water bij spring vloeden, uit de binnen waters, gragten, en trenzen, op eene aanzienelijke distantie zulke poreuse gronden binnen dringt.

Hoe minder digt, en geringer de zamenhang der deelen, bij eenig ligchaam is, — of hoe meer openingen, of porien het heeft, zoo veel te gemakkelijker kunnen de deelen gescheiden worden, en vloeistoffen hetzelve indringen.

Behalve schulpen in derzelver natuurlijke grootte, en hoedanigheden — benevens schulp gruis, vind men hier en daar ook kalkaarde, en kalkaardige versteeningen, deze dorre bestanddeelen nu, — zijn met eene groote hoeveelheid koolstofzuur verbonden, en hebben de eigenschap van dierlijke, en plantaardige ligchamen spoedig te ontbinden, terwijl eene dusdanige kalkaardige grondsoort zich meer dan eenig andere met de zuurstof der lucht vereenigd, zijnde bij weersveranderingen, — vooral wanneer er na zware regens groote zonnehitte volgt, zeer ongezond.

Niet alleen deze maar veele andere oorzaken brengen het hare tot de ongezondheid dezer plaats toe, waarvan misschien eenige wel te herstellen waren, — hij die de ongezondheid van de kolonie *Suriname* in het algemeen, en van *Paramaribo* in het bijzondere, betwijfeld, — vestige voor eenige oogenblikken zijne aandacht op de hierbij tot staving aangebragte verhoudende sterflijsten.

De vrije bevolking van *Paramaribo* bestaat uit:

Blanken	2043.
Kleurlingen	3612.
Zwarten	1030.
	6685.

Hier onder stond geboorte, en sterfte in de drie laatste maanden van het jaar 1831, als:

	Geboren.	Gestorven.
October	22.	47.
November	22.	37.
December	28.	33.

Zoo dat er in October van de 1000 zieken $7\frac{1}{3}$ gestorven zijn.

En toen de Aziatische *Choléra* het hevigste in Europa woede, stierven er in eene maand van elke 1000 inwoners:

Te Petersburg	$8\frac{1}{2}$.
» Posen	7.
» Koningsbergen	$6\frac{1}{2}$.
» Elbing	6.
» Dantzig	4.
» Stettin	3.
» Berlijn	$1\frac{1}{2}$.

Paramaribo den 21 *Januarij* 1832.

WIJ EN DE BELGEN.

Met fierheid WILLEMS deugden roemen;
Oranje onzen schutsheer noemen:
Dat kunnen wij!

Maar kruipend voor oproerge eedlen,
Laaghartig Frankrijk's gunsten beedlen:
Dat kunnen zij!

Der vad'ren moed als helden eeren,
En bijgeloof en dweepzucht weeren:
Dat kunnen wij!

Doch orde, eer en wetten schenden;
Zich wapenen tot rooverbenden:
Dat kunnen zij!

GOD als onz' aller Vader eeren;
De onschendbaarheid der wetten zweeren:
Dat kunnen wij!

Hun heil aan heiligen verpanden;
En 't heiligst daaglijks aan te randen:
Dat kunnen zij!

In 't open veld manmoedig strijden;
Des vijands aanblik nooit vermijden:
Dat kunnen wij!

Uit vensters, achter huizen, muren,
Sluipmoordend op de braven vuren:
Dat kunnen zij!

't Gemoed eens krijgsmans nooit bevlekken
Door 't met een blaauwe kiel te dekken:
Dat kunnen wij!

Maar, laag vermomd, in blaauwe kielen,
Brandstichten, plundren en vernielen:
Dat kunnen zij!

CHASSÉ, WEIMAR EN DES TOMBES roemen;
Held LEDEL en zijn braven noemen:
Dat kunnen wij!

Een' Judas GOEDHALS eed-verzaker,
Een' DAINE valsche wisselmaker:
Die roemen zij!

De smaad aan Hollands vlag te wreeken;
Vol moed de vlam in 't kruid te steeken:
Dat durven wij!

Een weerloos vaartuig aan te randen,
Dat storm en stroom dreef aan de stranden:
Dat kunnen zij!

Verradren door 't kanon verpletteren;
Doch niemand om 't geloof verketteren:
Dat kunnen wij!

Gewapend met verraders streeken,
De heiligste eeden snood verbreken:
Dat kunnen zij!

Vol moed in 't barnen der gevaren,
Ons juichend bij de krijgslien scharen:
Dat kunnen wij!

Ondankbaar, meer en meer verbastren,
Een' Koning, die hun wel deed, lastren:
Dat kunnen zij!

Op 's Hemels bijstand moedig boogen,
Die 't onregt nimmer kan gedoogen:
Dat kunnen wij!

Maar sidderen voor Zijn donderslagen,
Wanneer 't vergeldingsuur zal dagen:
Dat moeten zij!

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.